

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

14 maximumscore 8

Te beoordelen onderdeel:

- a Een argument voor de keuze voor het sociaal leenstelsel in plaats van het studiebeursstelsel is correct uitgewerkt.
- Te denken valt aan een verlaging van het overheidstekort door te bezuinigen op de overdrachtsuitgaven en anderzijds leningen te verstrekken die niet of minder zwaar drukken op de overheidsbegroting (aspect 2).
  - Te denken valt aan een verbetering van de efficiëntie van het hoger onderwijs (minder uitval, meer vraag naar studies met goede arbeidsmarktperspectieven), doordat de financiële verantwoordelijkheid meer bij de student komt te liggen (aspect 3).
  - Te denken valt aan het verbeteren van de kwaliteit van hoger geschoolde arbeidskrachten (versterking kenniseconomie), doordat de financiële prikkels worden verhoogd (aspect 4).
- b Een argument ter onderbouwing van de kritiek van de studentenvakbonden is correct uitgewerkt.
Te denken valt aan de vermindering van de toegankelijkheid van het hoger onderwijs, als kinderen van ouders met lage inkomens het studeren (vrijwel) alleen kunnen financieren met risicodragende leningen (aspect 1).
- c Twee argumenten als verdediging tegen de kritiek zijn correct uitgewerkt.
- Te denken valt aan het verminderen van het risico voor de studenten door de aflossingsvoorwaarde in het sociaal leenstelsel, die garandeert dat de aflossingsverplichting alleen wordt opgelegd als er door de afgestudeerde voldoende inkomen wordt verdiend.
  - Te denken valt aan het versterken van de doelmatigheid van overheidsuitgaven, waardoor er wellicht budgettaire ruimte ontstaat om juist bepaalde 'startkosten' van hoger onderwijs (zoals collegegeld) te verlagen, hetgeen de drempel om te gaan studeren voor lage inkomensgroepen kan verlagen (aspect 2).
  - Te denken valt aan een algemene verhoging van de kwaliteit van de hoger opgeleiden, waardoor de arbeidsmarktperspectieven en daarmee de mogelijkheden tot het verwerven van hogere inkomens voor alle studerenden verbeteren (aspect 4).

Opmerking

Per juist argument bij onderdeel c maximaal 2 punten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Noteer voor elk onderdeel 0, 1 of 2 punten:

0 → (vrijwel) geheel fout

1 → bij twijfel

2 → (vrijwel) geheel goed

Indien het gebruikte aantal woorden teveel afwijkt en/of het betoog geen doorlopend verhaal is

-1